

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет економіки та управління
Кафедра фінансів

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи
_____ (Жильцов О.Б.)
« 28 » серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фінанси

для студентів

спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

освітнього рівня першого (бакалаврського)

освітньої програми 072.00.01 Фінанси і кредит

Київ – 2024

Розробник:

кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів
Загарій Вадим Петрович

Викладачі:

кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів
Загарій Вадим Петрович

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фінансів
Протокол №7 від 27.08.2024

Завідувач кафедри Андрій РАМСЬКИЙ
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми) 072.00.01 Фінанси і кредит
(назва освітньої програми)

27.08.2024
Керівник освітньої програми Аліна НЕЧИПОРЕНКО
(підпис)

Робочу програму перевірено
27.08.2024

Заступник декана Оксана КАЗАК
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	5/150	
Курс	1	
Семестр	2	
Кількість змістових модулів з розподілом:	5	
Обсяг кредитів	5	
Обсяг годин, в тому числі:	150	
Аудиторні	70	
Модульний контроль	10	
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	40	
Форма семестрового контролю	іспит	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Фінанси» є формування базових знань з теорії фінансів, засвоєння закономірностей їх функціонування на макро- і мікрорівнях як теоретичної основи фінансової політики і розвитку фінансової системи.

Завдання:

- розкриття сутності, функцій та ролі фінансів у ринковій економіці;
- обґрунтування закономірностей еволюційного розвитку фінансів;
- формування теоретичних основ державних, корпоративних і міжнародних фінансів;
- виявлення закономірностей і тенденцій функціонування та розвитку фінансової системи держави;
- визначення й систематизування закономірностей у сфері фінансових відносин держави, суб'єктів господарювання та домогосподарств і використання цих закономірностей у практиці фінансової роботи;
- виявлення можливих напрямів впливу фінансів на суспільний прогрес і ролі фінансів в системних трансформаціях ринкового економічного базису;
- обґрунтування заходів, що забезпечують використання фінансів як одного з дієвих важелів економічної політики держави;
- виявлення глобальних ризиків та загроз функціонування сучасної світової фінансової системи.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- соціально-економічну сутність та функції фінансів;
- склад державних органів оперативного управління фінансами;
- характеристику бюджетної системи України, склад доходів та видатків;
- характеристику податкової системи України, функції податків;
- економічна сутність державного кредиту, його роль у формуванні додаткових фінансових ресурсів держави і покритті бюджетного дефіциту;
- характеристику фінансової звітності підприємства;
- послідовність операцій при проведенні аналізу фінансового стану підприємства;
- сутність фінансів господарських суб'єктів і принципи їх організації;
- фондовий ринок та фінансові інструменти;
- валютні системи, валютний ринок та валютні операції, міжнародні розрахунки;

вміти:

- об'єктивно оцінювати економічні процеси та фінансову політику держави;
- аналізувати фінансові відносини в суспільстві;
- розуміти тенденції розвитку фінансових відносин та їх особливості у сфері державних фінансів та фінансів суб'єктів господарювання;
- знати та вміти застосовувати найбільш поширені інструменти валютного ринку;
- розраховувати обсяг зовнішнього та внутрішнього боргу за допомогою боргових інструментів;
- виявляти недоліки і переваги діючого фінансового механізму;
- швидко опанувати зміни, які відбуваються у світовій фінансовій системі.

Програмні компетентності:

Загальні:

- ЗК 1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 12 Здатність працювати автономно.

Спеціальні (фахові):

- СК 2 Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.
- СК 3 Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування)
- СК 5 Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

Програмні результати навчання

ПР 1. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР 2. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР 3. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР 4. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР 5. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР 7. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР 12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР 17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПР 21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

4. Структура навчальної дисципліни
Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи функціонування і розвитку фінансів							
Тема 1. Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів	6	2		2			2
Тема 2. Становлення та розвиток фінансової науки	6	2		2			2
Модульний контроль	2			2			
Разом	14	4		4			4
Змістовий модуль 2. Фінансова система та фінансове право							
Тема 3. Фінансова система України	8	2		4			2
Тема 4. Фінансова політика і фінансове право	8	4		2			2
Модульний контроль	2			2			
Разом	18	6		6			4
Змістовий модуль 3. Податкова система, доходи та видатки бюджету. Бюджетний процес. Бюджетний дефіцит та державний борг							
Тема 5. Податки. Податкова система	8	4		2			2
Тема 6. Бюджет. Бюджетна система та бюджетний процес	8	2		4			2
Тема 7. Бюджетний дефіцит	6	2		2			2
Тема 8. Державний кредит і державний борг	6	2		2			2
Модульний контроль	2			2			
Разом	30	10		10			8
Змістовий модуль 4. Характеристика окремих сфер і ланок фінансових відносин							
Тема 9. Місцеві фінанси. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання	6	2		2			2
Тема 10. Соціальні позабюджетні фонди	8	2		2			4
Тема 11. Фінанси суб'єктів господарювання	8	2		2			4
Тема 12. Фінанси домогосподарств	8	2		2			4
Модульний контроль	2			2			
Разом	32	8		8			14
Змістовий модуль 5. Організаційні засади страхування та складові елементи фінансового ринку. Міжнародні фінанси							
Тема 13. Страхування. Страховий ринок	8	2		2			4
Тема 14. Фінансовий ринок	8	2		2			4
Тема 15. Міжнародні фінанси	8	4		2			2
Модульний контроль	2			2			
Разом	26	8		6			10
Семестровий контроль							
	30						
Усього	150	36		34			40

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи функціонування і розвитку фінансів

Тема 1. Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів

Фінанси. Фінансові відносини. Соціально-економічна сутність фінансів. ВВП. Фінансова наука. Предмет фінансової науки. Фінанси в системі ринкових відносин. Фінансові явища. Фінансові процеси. Об'єкти фінансів. Суб'єкти фінансів. Функції фінансів. Розподільна функція фінансів. Контрольна функція фінансів. Фінансові категорії.

Тема 2. Становлення та розвиток фінансової науки

Фінансова наука. Історичні передумови виникнення фінансової науки та її роль у суспільстві. Сутність та структура фінансової науки. Зміст системи фінансових наукових знань та інструментарій фінансової науки. Фінансове дослідження. Функції фінансової науки. Фінансова теорія. Фінансова думка. Фінансова доктрина. Фінансова концепція. Наукові закони. Наукові проблеми. Наукова парадигма. Фінансова категорія. Методологія фінансової науки. Класичний напрям фінансової науки. Неокласичний напрям фінансової науки. Теорія суспільного добробуту. Теорія фіскального обміну. Парадигма фінансової науки. Розвиток фінансової науки в Україні.

Змістовий модуль 2. Фінансова система та фінансове право

Тема 3. Фінансова система України

Фінансова система України. Поняття, структура та загальна характеристика сфер і ланок фінансової системи України. Централізовані фінанси, децентралізовані фінанси, фінансова інфраструктура. Організаційні основи функціонування фінансової системи України. Основні складові фінансового ринку. Стратегічне та оперативне управління державними фінансами. Характеристика роботи Рахункової палати України. Об'єкти контролю Рахункової палати.

Основні завдання та повноваження Державної податкової служби України. Державна казначейська служба України (Казначейство України). Державна аудиторська служба України. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. Державна служба статистики України. Завдання та функції державних органів оперативного управління фінансів. Суть і значення фінансового контролю.

Тема 4. Фінансова політика і фінансове право

Фінансова політика, її зміст і завдання. Фінансова стратегія. Фінансова тактика. Фінансовий механізм і його складові елементи. Фінансові методи. Фінансові важелі, стимули та санкції. Фінансове забезпечення, фінансове регулювання. Нормативно-правове, організаційне та інформаційне та інформаційне забезпечення. Фінансове планування. Управління фінансами. Роль фінансового механізму у реалізації фінансової політики.

Фінансове право. Діяльність фінансової системи держави як предмет фінансового права. Норми фінансового права. Правове регулювання фінансової діяльності держави. Об'єкт правового регулювання. Суб'єкти фінансового права. Предмет фінансового права. Метод фінансово-правового регулювання. Метод

владних приписів. Метод субординації. Метод погодження. Метод рекомендації. Загальна частина фінансового права. Особлива частина фінансового права. Джерела фінансового права. Фінансове законодавство.

Змістовий модуль 3. Податкова система, доходи та видатки бюджету. Бюджетний процес. Бюджетний дефіцит та державний борг

Тема 5. Податки. Податкова система

Економічна сутність і функції податків. Елементи податку, їх характеристика. Характеристика податкової системи України. Функції податків: фіскальна, розподільна та регулююча. Платники податків. Податкові агенти. Об'єкт оподаткування. База оподаткування. Податкове зобов'язання. Пеня. Ставка податку. Порядок обчислення податку. Податковий період. Податкова пільга. Податкова система і податкова політика держави. Класифікація податків. Характеристика основних податків податкової системи України. Характерні особливості прямих і непрямих податків. Відмінності прямих і непрямих податків. Характеристика загальнодержавних та місцевих податків та зборів. ПДВ та акциз як непрямі загальнодержавні податки. Види перевірок платників податків з боку контролюючих органів. Камеральні, документальні (планові або позапланові; виїзні або невиїзні) та фактичні перевірки.

Тема 6. Бюджет. Бюджетна система та бюджетний процес

Економічна сутність та призначення бюджету. Склад доходів бюджету. Склад видатків бюджету. Класифікація видатків бюджету. Зведений бюджет. Бюджетна система та принципи її побудови. Характеристика бюджетної системи України. Принципи, на яких ґрунтується бюджетна система України. Державний бюджет, місцеві бюджети, обласні бюджети, бюджети місцевого самоврядування, бюджети міст (і у т.ч. районів у містах). Бюджети сіл і їх об'єднань, бюджети селищ, районні бюджети. Бюджетна класифікація. Склад видатків та кредитування Державного бюджету України. Міжбюджетні трансферти.

Бюджетний процес. Поняття бюджетного процесу і його складові етапи. Організаційні засади бюджетного планування. Порядок складання, розгляду і затвердження проектів державного і місцевих бюджетів. Виконання бюджетів за доходами і видатками. Секвестр бюджету. Захищені статті видатків бюджету. Казначейська система виконання державного і місцевих бюджетів. Бюджетні права державних органів законодавчої і виконавчої влади.

Тема 7. Бюджетний дефіцит

Бюджетний фонд. Сутність профіциту і дефіциту бюджету та причини їх виникнення. Квaziфіскальний дефіцит. Активний бюджетний дефіцит. Пасивний бюджетний дефіцит. Баланс бюджету. Дефіцитне фінансування. Державний борг. Дефолт. Соціально-економічні наслідки бюджетного дефіциту.

Тема 8. Державний кредит і державний борг

Державний кредит та державні запозичення, їх класифікація. Економічна сутність державного кредиту, його роль у формуванні додаткових фінансових ресурсів держави і покритті бюджетного дефіциту. Відмінність державного кредиту від банківського. Механізм застосування державних запозичень. Види державного

кредиту. Внутрішній і зовнішній державний кредит. Форми внутрішнього державного кредиту. Державні позики, їх види. Класифікація державних внутрішніх позик. Залучення коштів загальнодержавного позикового фонду. Казначейські позики. Гарантовані позики. Форми зовнішнього державного кредиту. Державні зовнішні позики. Державний борг: сутність та оцінка. Вплив державного боргу на фінансовий стан держави. Державний борг та методи управління ним. Пролонгація боргу. Конверсія боргу. Консолідація боргу. Реструктуризація зовнішнього боргу. Принципи управління державним боргом. Обслуговування державного боргу.

Змістовий модуль 4. Характеристика окремих сфер і ланок фінансових відносин

Тема 9. Місцеві фінанси. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання

Основи теорії місцевих фінансів. Місцеві фінанси. Функції місцевих фінансів. Фінансова незалежність місцевого самоврядування. Місцеві бюджети. Власні і закріплені доходи місцевих бюджетів. Місцеві податки і збори. Цільові фонди місцевого самоврядування. Комунальний кредит. Місцеві позики. Бюджетний федералізм. Бюджетна децентралізація. Фінансове вирівнювання.

Тема 10. Соціальні позабюджетні фонди

Фінансові ресурси бюджетної системи і державних цільових страхових фондів. Соціально-економічні гарантії держави населенню: рівень споживання, освіта, охорона здоров'я, пенсії, допомога, стипендії, податкові пільги. Основні принципи соціального захисту населення. Механізм державного соціального захисту населення. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Фонди соціального страхування. Рівні системи пенсійного забезпечення в Україні: солідарна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, накопичувальна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, система недержавного пенсійного забезпечення. Ставка єдиного соціального внеску. Недержавні фінансові фонди.

Тема 11. Фінанси суб'єктів господарювання

Сутність фінансів суб'єктів господарювання і принципи їх організації. Грошові надходження від діяльності підприємств, їх склад і економічна характеристика. Валовий і чистий дохід. Загальний і чистий прибуток. Класифікація доходів і видатків. Фінансові ресурси. Власні і залучені грошові кошти. Особливості фінансів підприємств різних організаційно-правових форм. Джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів підприємств державної і недержавної форм власності. Взаємовідносини підприємницьких структур із бюджетом і цільовими державними фондами. Вплив галузевих факторів на організацію фінансів підприємств.

Тема 12. Фінанси домогосподарств

Домогосподарство як інституційна економічна одиниця та суб'єкт фінансових відносин. Поняття «домогосподарство» і «сім'я». Функції домогосподарств. Завдання домогосподарств в умовах економіки ринкового типу. Теоретичні основи фінансів домогосподарств. Сутність фінансів домогосподарств. Система зовнішніх

грошових потоків домогосподарств. Бюджет домогосподарства, його структура. Доходи і витрати домогосподарств. Вплив державного регулювання на бюджет домогосподарств. Заощадження домогосподарств, їх класифікація, мотиви та чинники. Заощадження населення як інвестиційний ресурс країни. Фактори, що впливають на доходи громадян.

Змістовий модуль 5. Організаційні засади страхування та складові елементи фінансового ринку. Міжнародні фінанси

Тема 13. Страхування. Страховий ринок

Сутність, класифікація та принципи страхування. Галузі страхування. Ризик. Страховий захист. Страховий фонд. Централізований страховий резервний фонд. Фонд самострахування. Страховик. Страхувальник. Застрахований. Страховий ринок. Страхові посередники. Страхові агенти. Страхові брокери. Страхові продукти (послуги). Вторинний ринок (перестраховування і співстрахування). Доходи та витрати страховика. Державний орган у справах нагляду за страховою діяльністю.

Тема 14. Фінансовий ринок

Сутність та функції фінансового ринку. Суб'єкти фінансового ринку, їх класифікація та функції. Інститути інфраструктури та професійні учасники як суб'єкти фінансового ринку. Класифікація та характеристика основних інструментів фінансового ринку. Структура фінансового ринку. Ринок грошей. Ринок капіталів. Кредитний ринок. Ринок цінних паперів. Валютний ринок. Ринок золота. Ринок фінансових послуг. Організований (біржовий) ринок. Неорганізований (позабіржовий) ринок. Первинний ринок. Суб'єкти фінансового ринку. Фінансові посередники.

Тема 15. Міжнародні фінанси

Міжнародні фінанси. Сутність, функції та політика міжнародних фінансів. Світовий фінансовий ринок. Міжнародний фінансовий ринок та його структура. Міжнародний валютний ринок. Міжнародний ринок банківських кредитів. Міжнародний ринок боргових цінних паперів. Міжнародний ринок титулів власності. Міжнародний ринок похідних фінансових деривативів. Міжнародний неринковий перерозподіл фінансових ресурсів. Фінанси міжнародних організацій. Бюджет ООН. Міжнародні фінансові інституції. Міжнародний валютний фонд. Група Світового банку. Міжнародний банк реконструкції та розвитку. Міжнародна фінансова корпорація. Міжнародна фінансова асоціація. Банк міжнародних розрахунків.

6.Контроль навчальних досягнень

6.1.Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	3	3	5	5	4	4	4	4
Відвідування практичних занять	1	2	2	3	3	5	5	4	4	3	3
Робота на практичному занятті	10	2	20	3	30	5	50	4	40	3	30
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	3	15	4	20	4	20	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом	-	-	59	-	76	-	105	-	93	-	77
Максимальна кількість балів: 410											
Розрахунок коефіцієнта: $410:60=6,83$											
Екзамен: 40											
Загалом: 100											

6.2.Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№	Назва теми	Кількість годин	Бали
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи функціонування і розвитку фінансів			
1	Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів	2	5
2	Становлення та розвиток фінансової науки	2	5
Змістовий модуль 2. Фінансова система та фінансове право			
3	Фінансова система України	2	5
4	Фінансова політика і фінансове право	2	5
Змістовий модуль 3. Податкова система, доходи та видатки бюджету. Бюджетний процес. Бюджетний дефіцит та державний борг			
5	Податки. Податкова система	2	5
6	Бюджет. Бюджетна система та бюджетний процес	2	5
7	Бюджетний дефіцит	2	5
8	Державний кредит і державний борг	2	5
Змістовий модуль 4. Характеристика окремих сфер і ланок фінансових відносин			
9	Місцеві фінанси. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання	2	5
10	Соціальні позабюджетні фонди	4	5
11	Фінанси суб'єктів господарювання	4	5
12	Фінанси домогосподарств	4	5

Змістовий модуль 5. Організаційні засади страхування та складові елементи фінансового ринку. Міжнародні фінанси			
13	Страховання. Страховий ринок	4	5
14	Фінансовий ринок	4	5
15	Міжнародні фінанси	2	5
Разом		40	75

6.3.Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль за результатами виконання контрольних (модульних) робіт передбачає оцінювання теоретичних знань та практичних умінь і навичок, які студент набув після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля з дисципліни.

Модульний контроль проводиться у формі контрольної роботи за кожним модулем. Контрольні (модульні) роботи включають тестування, відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань та ситуацій.

Сума балів, накопичених студентом за виконання модульних контрольних робіт свідчить про ступінь оволодіння ним програмою навчальної дисципліни на конкретному етапі її вивчення.

Критерії оцінювання модульного контролю з дисципліни наступні:

20-25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, тестових та практичних завдань.

15-20 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

10-15 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

1-10 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Форми проведення та критерії оцінювання модульного контролю

Модулі	Теми дисципліни	Форма контролю	Максимальна сума балів
I	Теми 1, 2 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
II	Теми 3, 4 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
III	Теми 5, 6, 7, 8 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
IV	Теми 9, 10, 11, 12 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
V	Теми 13, 14, 15 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчання студента за семестр, що здійснюється в університеті у формі екзамену.

Екзамен – це вид підсумкового контролю при якому засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу, оцінюється від 0 до 40 балів.

Екзамен проводиться у електронній формі в системі МУДЛ.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Соціально-економічна сутність фінансів. Фінанси в системі ринкових відносин.
2. Функції фінансів.
3. Фінансові категорії.
4. Генезис категорії фінансів.
5. Еволюція фінансів.
6. Історичні аспекти розвитку світової фінансової науки.
7. Розвиток фінансової науки в США.
8. Розвиток фінансової науки в Україні.
9. Фінансова система України: поняття, структура та загальна характеристика її сфер і ланок.
10. Організаційні основи функціонування фінансової системи України.
11. Суть і значення фінансового контролю.
12. Фінансова політика, її зміст і завдання.
13. Фінансовий механізм і його складові елементи.
14. Діяльність фінансової системи держави як предмет фінансового права.
15. Правове регулювання фінансової діяльності держави.
16. Економічна сутність і функції податків.
17. Елементи податку, їх характеристика.
18. Податкова система і податкова політика держави.
19. Класифікація податків.
20. Характеристика основних податків податкової системи України.
21. Економічна сутність та призначення бюджету.
22. Склад доходів бюджету.
23. Склад видатків бюджету.
24. Бюджетна система та принципи її побудови.
25. Бюджетний процес.
26. Сутність профіциту і дефіциту бюджету та причини їх виникнення.
27. Соціально-економічні наслідки бюджетного дефіциту
28. Джерела фінансування дефіциту бюджету та їх класифікація.
29. Методи обмеження та шляхи скорочення дефіциту бюджету.

30. Державний кредит та державні запозичення, їх класифікація.
31. Механізм застосування державних запозичень.
32. Державний борг: сутність та оцінка.
33. Державний борг та методи управління ним.
34. Місцеві фінанси, їх суть і значення в економічному розвитку.
35. Місцеві бюджети, їх доходи і видатки.
36. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання.
37. Бюджетна децентралізація.
38. Загальнодержавні фонди цільового призначення, їх класифікація і характеристика.
39. Характеристика загальнодержавних позабюджетних фондів, що створені в Україні.
40. Недержавні фінансові фонди.
41. Фінанси підприємств як основа фінансової системи. Сутність та функції фінансів підприємств.
42. Основи організації фінансів підприємств.
43. Фінансові ресурси підприємств.
44. Прибуток підприємства: його роль, формування, розподіл та використання в умовах сучасної системи оподаткування.
45. Сутність та склад фінансів домогосподарств.
46. Класифікація доходів та видатків домогосподарств.
47. Заощадження домогосподарств, їх класифікація, мотиви та чинники.
48. Сутність, класифікація та принципи страхування.
49. Галузі страхування.
50. Страховий ринок.
51. Вторинний ринок (перестрахування і співстрахування).
52. Доходи та витрати страховика.
53. Сутність та функції фінансового ринку.
54. Суб'єкти фінансового ринку, їх класифікація та функції
55. Інститути інфраструктури та професійні учасники як суб'єкти фінансового ринку
56. Класифікація та характеристика основних інструментів фінансового ринку
57. Структура фінансового ринку
58. Кредитний ринок та ринок цінних паперів як основні складові фінансового ринку.
59. Роль фінансових посередників на фінансовому ринку.
60. Сутність, функції та політика міжнародних фінансів.
61. Міжнародний фінансовий ринок та його структура.
62. Міжнародний валютний ринок.
63. Міжнародний ринок боргових цінних паперів та його інструменти.
64. Фінанси міжнародних організацій.
65. Міжнародні фінансові інституції.

6.6 Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу - досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 150 год., лекції – 36 год., практичні заняття – 34 год., модульний контроль – 10 год., самостійна робота – 40 год., семестровий контроль – 30 год.

Модулі	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3			Змістовий модуль 4			Змістовий модуль 5		
Назва модулів	Теоретичні основи функціонування і розвитку фінансів		Фінансова система та фінансове право		Податкова система, доходи та видатки бюджету. Бюджетний процес. Бюджетний дефіцит та державний борг			Характеристика окремих сфер і ланок фінансових відносин			Організаційні засади страхування та складові елементи фінансового ринку. Міжнародні фінанси		
Теми лекцій	Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів Становлення та розвиток фінансової науки		Фінансова система України Фінансова політика і фінансове право		Податки. Податкова система Бюджет. Бюджетна система та бюджетний процес Бюджетний дефіцит Державний кредит і державний борг			Місцеві фінанси. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання Соціальні позабюджетні фонди Фінанси суб'єктів господарювання Фінанси домогосподарств			Страховання. Страховий ринок Фінансовий ринок Міжнародні фінанси		
Теми практичних занять	Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів Становлення та розвиток фінансової науки		Фінансова система України Фінансова політика і фінансове право		Податки. Податкова система Бюджет. Бюджетна система та бюджетний процес Бюджетний дефіцит Державний кредит і державний борг			Місцеві фінанси. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання Соціальні позабюджетні фонди Фінанси суб'єктів господарювання Фінанси домогосподарств			Страховання. Страховий ринок Фінансовий ринок Міжнародні фінанси		
Самостійна робота	10 балів		10 балів		20 балів			20 балів			15 балів		
Поточний контроль	МК – 25 балів		МК – 25 балів		МК – 25 балів			МК – 25 балів			МК – 25 балів		
Загалом	410, коефіцієнт переведення у 100-бальну шкалу $410 / 60 = 6,83$												
Екзамен	40												
Загалом	100												

8. Рекомендована література

Основна

1. Біла О. Г. Фінанси : навчальний посібник / О. Г. Біла, І. Р. Чуй. Львів : Магнолія 2006, 2024. 376 с
2. Фінанси : підручник / за ред. д.е.н., проф. А. І. Крисоватого. Тернопіль : Університетська думка, 2024. 632 с.
3. Фінанси : практикум / Ю. Л. Наконечна [та ін.] ; Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ : ВПЦ Київський університет, 2021. 303 с
4. Фінанси : навчальний посібник: експрес курс / [Волохова І. С., Шикіна Н. А., Волкова О. Г. та ін.] за заг. ред. Волохової І. С. Харків: «ПромАрт», 2018. 262 с.
5. Ярошевич Н. Б. Фінанси, гроші та кредит : підручник / Н. Б. Ярошевич ; Міністерство освіти і науки України, Національний університет «Львівська політехніка» Львів : Новий Світ - 2000, 2024. 413 с.

Додаткова

1. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств : навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2018. 292 с.
2. Варналій З. С., Романюк М. В. Податкова система : підручник. Київ : Знання України, 2019. 567 с.
3. Жаворонок А.В., Федішин М.П., Ковальчук Н.О., Полагнин Д.Д. Історія фінансової науки: навч. посібник. Чернігів: ЧНТУ, 2019. 210 с.
4. Луніна І. О., Бондарук Т. Г. Публічні фінанси та міжбюджетні відносини: навч. посіб. Київ : ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2019. 304 с.
5. Миськів Г. Бюджетна система : теоретичні та практичні аспекти (у схемах і таблицях) : навчальний посібник. Львів : Растр-7, 2020. 272 с.
6. Міжнародна фінансова система : підручник / Н. В. Касьянова [та ін.] ; редактор В.М. Кочеткова ; Національний авіаційний університет. Київ : Ліра, 2023. 270 с.
7. Сокровольська Н.Я., Корбутяк А.Г., Юрій Е.О., Гаватюк Л.С. Фінанси територіальних громад: навч. посіб. Чернівці: Рута, 2019. 200 с.
8. Теорія та історія фінансової системи : навч. посібник / О. Ю. Клепанчук, Н.Б. Татарин, О.П. Нагорнюк та ін. ; за заг. редакцією О. Ю. Клепанчук. Львів : ЛНУ імені Івана Франка. 2023. 282 с.
9. Фінанси підприємств: підручник / О.Б. Курило, Л.П. Бондаренко, О.Й. Вівчар, О.М. Чубка. К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. 340 с.
10. Фінансова система України: реалії, виклики, перспективи : монографія / за заг. ред. д. е. н., проф. І. О. Лютого. Київ, 2023. 420 с.

9. Додаткові ресурси

Електронний навчальний курс «Фінанси» :

<https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=10995>